

Številka: Up-14/21-32

Datum: 26. 1. 2022

PRITRDILNO LOČENO MNENJE SODNIKA DR. MATEJA ACCETTA K ODLOČBI ŠT. Up-14/21 Z DNE 13. 1. 2022

1. Odločbo sem lahko podprl. Zlasti sta me nagovorila poudarek pomena pojasnilne dolžnosti in ugotovitev, da v pričujoči zadevi – vsaj z vidika obrazložitve izpodbijanih sodb – tej dolžnosti ni bilo zadoščeno. Tu gre za izrazito asimetrično razmerje med pogodbenima strankama, pri čemer (le) ena lahko ustrezno ovrednoti tveganja in sama nanje tudi ustrezno odreagira oziroma jih obvladuje, druga, ki je informacijsko in strokovno v bistveno šibkejšem položaju, pa jim je izpostavljena. Prav v takem primeru je pojasnilna dolžnost posebej pomembna in morajo kreditojemalcu biti ustrezno predstavljena upoštevna tveganja, v prvi vrsti vpliv zelo velike deprecije domače valute kreditojemalca in povečanje tujih obrestnih mer, kot je poudarilo tudi Sodišče EU.¹ To ne pomeni, da je v vseh primerih tovrstnih kreditnih pogodb šlo za enakovrsten problem neizpolnjene pojasnilne dolžnosti. Pomeni pa, da to vprašanje terja poudarjeno pozornost in presojo sodišč.

2. Razlog za to ločeno mnenje je le razhajanje z manjšim, a vendarle nezanemarljivim argumentativnim korakom iz odločbe. V uvodu 20. točke obrazložitve odločba povzema stališča izpodbijanih sodb in ugotavlja, da slonita na dveh samostojnih nosilnih stališčih, ki bi lahko vsako zase utemeljili zavrnitev tožbenega zahtevka, ter da mora pritožnik za uspeh z ustavno pritožbo izkazati protiustavnost obeh. Kolikor bi bilo to sporočilo mogoče razumeti kot splošno sporočilo glede samostojne odločilnosti tovrstnih nosilnih stališč, po moji oceni ne drži.²

3. Če na kratko povzamem stališči, kot ju je (za odtenek drugače) tudi odločba: prvo je stališče, da je bila pojasnilna dolžnost v obravnavani zadevi izpolnjena in da se v takem primeru sploh ne presoja (ne)poštenost glavnega predmeta pogodbe; drugo pa stališče,

---

¹ Glej 32.–34. točko obrazložitve odločbe.

² Na nek način to ugotavlja tudi odločba sama, ko v nadaljevanju iste točke s sklicevanjem na izhodišča prava EU navaja, da bi se presoja lahko ustavila pri standardu pojasnilne dolžnosti. Ker pa je v uvodu vendarle poudarjena načelna samostojnost stališč, temu vidiku na prav tako načelni ravni dodajam tudi svoje ločeno mnenje.

da pogodbeni pogoj, ki se nanaša na glavni predmet pogodbe, ni bil nepošten. Teza odločbe je v tem oziru torej ta, da sta ti dve stališči med seboj neodvisni in da vsako zase zadošča za to, da je tožbeni zahtevek treba zavrniti.

4. Po moji oceni to drži le v eni smeri, ne pa nujno tudi v drugi. Če drži prvo stališče, potem pravilnost drugega res ne vpliva na odločitev sodišča; če je namreč izpolnjena pojasnilna dolžnost in v takem primeru sploh ni upoštevno vprašanje (ne)poštenosti glavnega predmeta pogodbe, potem seveda odgovor na to neupoštevno vprašanje ne more vplivati na odločitev. Samo zato pa še ne velja tudi obratno, da bi torej pravilnost drugega stališča zadoščala za odločitev ne glede na pravilnost prvega; ugotovitev poštenosti pogodbenega pogoja sama po sebi še ne pomeni neupoštevnosti pojasnilne dolžnosti. Vsaj teoretično si je namreč mogoče zamisliti okoliščine, v katerih bi bil sporni pogodbeni pogoj po objektivnih merilih pošten, a naslovljena pogodbeni stranka – prodajalec oziroma ponudnik – ne bi izpolnila svoje pojasnilne dolžnosti; poštenost pogodbenega pogoja v takem primeru sama po sebi še ne bi pomenila neupoštevnosti neizpolnitve pojasnilne dolžnosti.

5. Povedanemu je treba takoj dodati še dve pripombi. Prvič, kot je mogoče razbrati tudi iz odločbe,³ ta zadnje opisani položaj v praksi nemara ne bo prav pogost, že zato ne, ker je vprašanje (ne)poštenosti pogodbenega pogoja praviloma povezano tudi s presojo izpolnjenosti pojasnilne dolžnosti. Vendar to utemeljuje zgolj določeno stopnjo vsebinske prepletenosti obeh stališč, ne pa njune formalne samostojnosti. In drugič, teza odločbe v tej smeri nemara drži, kolikor se nanaša na zahtevek za ugotovitev ničnosti kreditne pogodbe; če je izkazana zgolj kršitev pojasnilne dolžnosti, ne pa tudi nepoštenost pogodbenega pogoja, to nemara še ne bo narekovalo ugotovitve ničnosti pogodbe. Vendar pa s tem niso avtomatično izključene druge možne posledice kršitve pojasnilne dolžnosti za odločitev v sporu (npr. izpodbojnost pogodbe ali odškodninska odgovornost), ki jih je tožnik v svojih vlogah prav tako že lahko ustrezno naslovil.

6. Iz opisanih razlogov sem sam torej na načelni ravni zadržan do teze iz uvoda 20. točke obrazložitve glede samostojne odločilnosti vsakega izmed obeh stališč. V celoti pa lahko sledim zaključku taiste točke obrazložitve, da je smiselno opraviti presojo obeh stališč že zaradi precedenčnega pomena standardov ustavnopravnega varstva – zato sem na ta način strukturiranemu razlogovanju v nadaljevanju odločbe lahko sledil.

dr. Matej Accetto
Sodnik

---

³ Glej denimo op. 40 k 20. točki obrazložitve odločbe.